

CAW Oost-Vlaanderen vzw

Maatschappelijke zetel: Visserij 153, 9000 Gent

T. +32 9 265 89 20 | caw.be | facebook.com/cawoostvlaanderen

Ondernemingsnummer: 0508 774 601 | RPR Gent

WEKELIJKS 22 MELDINGEN VAN OUDERENMIS(BE)HANDELING

*Persbericht naar aanleiding van de Internationale Dag tegen Ouderenmis(be)handeling op 15 juni
Bericht door VLOCO en CAW Oost-Vlaanderen i.s.m. met o.a. hulplijn 1712 en Odisee Hogeschool*

Gent, 15 juni 2023 – Gemiddeld worden er elke week 22 meldingen van geweld bij ouderen gemaakt in Vlaanderen. Dat blijkt uit gegevens van het Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis(be)handeling (VLOCO), de CAW's (Centra Algemeen Welzijnswerk) en hulplijn 1712. "Het aantal effectieve gevallen ligt wellicht aanzienlijk hoger, maar ouderen durven dikwijls niet aan de alarmbel te trekken," zegt VLOCO. "Omdat ze afhankelijk zijn van de pleger, neigen ze om hun situatie simpelweg te ondergaan." Els Messelis, gerontoloog, is ook al jaren actief om het thema uit de taboesfeer te halen en vindt deze Internationale Dag tegen Ouderenmis(be)handeling als een uitgelezen moment om aan de alarmbel te trekken. Vandaar dit gezamenlijk persbericht.

In Vlaanderen werden vorig jaar 1122 situaties van ouderenmis(be)handeling geregistreerd door VLOCO, de CAW's en hulplijn 1712. "Dit cijfer gaat specifiek over geweld bij ouderen vanaf 60 jaar door personen die ze goed kennen en die ze vertrouwen: hun partner, kinderen of kleinkinderen, een professional.

Slechts 1 op de 2 ouderen durft erover te spreken

Het is bijzonder moeilijk voor betrokkenen om de stap naar de hulpverlening te zetten, net omdat de persoon die het geweld pleegt vaak iemand is die de oudere zeer goed kent en vertrouwt. "Het aantal meldingen in Vlaanderen is dus sowieso het topje van de ijsberg," waarschuwt VLOCO. "En dat heeft te maken met allerlei taboefactoren die meespelen. Er is veel schaamte om te moeten toegeven dat ze onheus behandeld worden, maar ook een sterke loyaliteit: "Het is en blijft mijn kind, mijn partner of ... Slechts 1 op de 2 ouderen spreekt er met iemand over."

Uit de oproepen naar VLOCO blijkt dat in 2022 psychische mis(be)handeling het vaakst voorkwam, gevolgd door fysieke mis(be)handeling en schending van de rechten van de betrokken oudere, zoals privacy en autonomie. In 66% van de aangemelde situaties werd het geweld gepleegd door mensen uit de zéér directe omgeving, zoals de partner of (schoon)kinderen. Bovendien zijn dat vaak net de personen die een of andere

vorm van zorg opnemen. Uit de meldingen blijkt dat het meestal gaat om overbelaste zorgverleners die de zorg niet meer aankunnen, maar ook om mensen met hun eigen problemen, zoals een scheiding, financiële zorgen of werkloosheid. In dergelijke situaties van ontspoorde zorg is er zelden sprake van opzettelijke slechte bedoelingen. Integendeel, de pleger heeft vaak zelf ook hulp nodig, maar durft er niet mee naar buiten te komen vanwege schaamte en angst voor mogelijke gevolgen.

Praten helpt het taboe te doorbreken

VLOCO, hulplijn 1712 en Els Messelis benadrukken dat er meer aandacht nodig is voor geweld en mis(be)handeling van ouderen, zowel in de thuissituatie als in woonzorgcentra. "Alleen door erover te praten, kan het taboe worden doorbroken. Zowel door de ouderen zelf, maar ook door hun omgeving én door professionals," zegt VLOCO. "Het gesprek aangaan met de betrokkenen over wat je gezien en gehoord hebt, waar je je zorgen over maakt, dat kan al veel betekenen en is een eerste stap in de aanpak van ouderenmis(be)handeling. Hoe je dit het best doet, dat kan al door een paar gouden tips in het achterhoofd te houden: spreek vanuit je bezorgdheid, veroordeel niet, denk niet in termen van dader-slachtoffer en respecteer het tempo van de betrokkenen."

Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Hilde Crevits ondersteunt onze boodschap rond het sensibiliseren van het thema: "We zien dat ouderenmis(be)handeling nog te vaak onder de radar blijft. Ik vind het belangrijk om aandacht te vragen voor deze problematiek en te werken aan informeren en sensibiliseren. Erover praten is belangrijk, met de ouderen zelf, hun omgeving en ook met professionele hulp- en zorgverleners. Samen met 1712 en CAW zetten we in op een laagdrempelig hulpaanbod voor ouderen en hun omgeving. Ouderenmis(be)handeling is een complex thema. Het is dan ook een sterkte dat hulp- en zorgverleners terecht kunnen bij VLOCO om hen te versterken in het herkennen van en omgaan met ouderenmis(be)handeling."

Signaleren herkennen en bespreekbaar maken

VLOCO richt zich in de eerste plaats tot professionele zorg- en hulpverleners, zodat zij in staat zijn om tijdig signalen van geweld op te pikken en de nodige middelen hebben om met dergelijke situaties om te gaan. Het is essentieel om hun expertise te versterken. Zij spelen een sleutelrol in het bespreekbaar maken van de signalen, bij voorkeur voordat de situatie escaleert. "Want professionele zorgverleners weten niet altijd hoe eraan te beginnen of wie te contacteren. Of ze vragen zich af of ze door situaties te melden het vertrouwen van hun cliënt verliezen," geeft VLOCO aan. "Daarom kunnen zij VLOCO gratis consulteren om een casus van ouderenmis(be)handeling anoniem voor te leggen. Door de situaties te bespreken kunnen professionals met de tips vaak terug verder aan de slag."

Els Messelis vult aan: "Nog te vaak blijven zorgverleners zitten met al hun vragen. Gewoon omdat ze niet weten waar ze terecht kunnen. Mocht het thema "ouderenmis(be)handeling" systematisch aan bod komen in hun opleiding, dan zouden ze nog vóór ze in het werkveld staan gevoeliger zijn voor de signalen en de risicofactoren. Bij zichzelf en bij anderen."

Dit jaar zetten VLOCO en CAW Oost-Vlaanderen opnieuw in op geanimeerde instructievideo's voor professionele hulpverleners. "Zo krijgen hulpverleners een duidelijker beeld over wat VLOCO en het CAW kunnen betekenen in zo'n situaties," zegt Lily De Clercq, stafmedewerker ouderenmis(be)handeling bij VLOCO, "Niets doen is geen optie: geweld lost zichzelf niet op."

Over het CAW en VLOCO

[Het Centrum Algemeen Welzijnswerk \(CAW\)](#) helpt mensen met al hun vragen en problemen die te maken hebben met welzijn. Een moeilijke relatie. Persoonlijke moeilijkheden. Financiële, administratieve, juridische of materiële problemen. Problemen in je gezin, familie of je ruimere sociale omgeving ... We bieden ook hulp aan slachtoffers en daders van geweld, misbruik en betrokkenen van verkeersongevallen en misdrijven. We geven steun aan diegenen die het moeilijk hebben zodat ze zelf terug verder kunnen. We bieden rust aan diegenen die dat kwijt zijn. We versterken de mogelijkheden van mensen en staan hen bij in het benutten van hun basisrechten. We bestrijden elke vorm van uitsluiting en komen op voor een menswaardig leven voor iedereen. We gaan voor gelijke kansen en een harmonieuze samenleving.

[VLOCO, het Vlaams Ondersteuningscentrum Ouderenmis\(be\)handeling](#), maakt deel uit van CAW Oost-Vlaanderen en is het rechtstreekse aanspreekpunt voor professionelen die met de problematiek van ouderenmis(be)handeling worden geconfronteerd.

Initiatiefnemers

VLOCO, de CAW's en hulplijn 1712 brengen jaarlijks, naar aanleiding van de Internationale Dag tegen Ouderenmis(be)handeling op 15 juni, een persbericht uit om de problematiek van ouderenmis(be)handeling in de kijker te plaatsen. Ook andere organisaties erkennen het belang om ruchtbaarheid te geven aan het thema en onderschrijven daarom mee dit persbericht, zoals:

- Odisee Hogeschool
- Coponcho
- Domus Medica
- Federale Bemiddelingscommissie
- Federale Neutrale Beroepsvereniging Verpleegkundigen
- Liberale Mutualiteit / Diensten Maatschappelijk Werk Liberale Mutualiteit
- Liever Thuis LM
- Nationaal Verbond Socialistische Mutualiteiten/ Solidaris
- Steunpunt Mantelzorg
- Prof. Dr. Liesbeth De Donder – Agogische Wetenschappen Vrije Universiteit Brussel
- Vivel
- Vlaamse Ouderenraad
- Werkgroep Klinische Ouderenpsychologie / Divisie Klinische Ouderenpsychologie, WKP

